

De Alimentatie Polis: **l'histoire se répète**

Een paar maanden geleden introduceerde TAF de Alimentatie Polis. Het persbericht leverde heel wat publiciteit op in vakbladen voor financieel dienstverleners en andere media. Maar daar werd redelijk zuinig op gereageerd en voor zover ik kan overzien werd het ook niet opgepikt in de algemene pers en media. Wat zou daarvan de oorzaak kunnen zijn?

Het deed me wel denken aan de ervaringen die de Goudse een dikke tien jaar geleden met haar Alimentatie Polis opdeed. Dit product bood indertijd dekking bij overlijden of arbeidsongeschiktheid van de alimentatieplichtige. De verzekeraar meende daarmee in een maatschappelijke behoefte te voorzien en repte over het nodige enthousiasme bij belanghebbenden. Er was een variant die alleen dekking gaf bij overlijden of arbeidsongeschiktheid als gevolg van een ongeval, een gewone ongevallenverzekering dus waarbij de dekking werd uitgedrukt in een maanduitkering. Een andere variant keerde uit na overlijden ongeacht de oorzaak en was dus een gewone overlijdensrisicoverzekering; de dekking was een lineair dalende verzekering, waarmee een lijfrente kon worden gekocht. Door van het sterfteresultaat afhankelijke winstdeling was de uitkering enigszins geïndexeerd. Daarnaast kon er ook direct een lijfrente op het leven van de ontvanger van de alimentatie worden afgesloten, waarmee deze via een koopsom ineens (gedeeltelijk) kon worden afgekocht.

Indertijd werd nog een link gelegd met een idee van Youp van 't Hek, maar die had een idee dat iets zou doen aan de gevolgen van echtscheiding en niet

aan de gevolgen van overlijden na echtscheiding, wat natuurlijk een behoorlijk verschil is. Voor dat eerste is helaas nog steeds geen product beschikbaar, hoewel al jaren geleden zoiets werd aangekondigd. Een echt zinvol product ontwikkelen valt voor verzekeraars kennelijk nog niet mee. Na vier jaar stopte De Goudse uiteindelijk met de Alimentatie Polis, opnieuw zonder dat het veel rumoer gaf in de markt. Er waren toen maar circa 250 polissen gesloten, ofwel gemiddeld één per week en dat terwijl er heel wat varianten van het product werden aangeboden. De praktijk heeft dus al geleerd dat er weinig behoefte is aan een oplossing voor het sociale vraagstuk van alimentatiebetalingen en mogelijk is dat nog steeds zo.

Het is daarom opvallend dat TAF nu toch weer met zo'n product komt. Hebben ze ontdekt waar het tien jaar geleden aan mankeerde? Want zo'n verzekering is natuurlijk best nuttig: als terecht argument voor de verzekering wordt genoemd dat de alimentatie voor de ontvanger een groot deel van het inkomen vormt; soms is de ontvanger zelfs afhankelijk van de betaling ervan. Bij het overlijden van degene die alimentatieplicht heeft, stopt de alimentatie en komt de ontvanger zonder deze inkomsten te zitten. De aangeboden verzekering is daarbij exact aan te passen aan de afgesproken alimentatieverplichting. Zo is de ontvanger van de alimentatie verzekerd van een constante inkomstenbron, ook na het overlijden van de ex-partner, aldus TAF.

STAPELING VAN ERFRENTES

Het product lijkt eenvoudigweg te bestaan uit een stapeling van een aantal erfrenten op één polis, waarbij de duur van de premiebetaling steeds is afgestemd op de looptijd van iedere dekking. Daarbij is weer het merkwaardige fenomeen van toepassing dat – anders dan gebruikelijk in de markt – de premie is verschuldigd gedurende de hele

looptijd van de verzekering. Merkwaardig omdat daardoor in de laatste jaren voor de einddatum op de balans van de verzekeraar een negatieve voorziening staat. Met andere woorden: de verzekering zou dan tegen een lagere premie kunnen worden overgesloten. Maar goed, daar gaat het nu niet om; door deze constructie is het wel gemakkelijk om het product en de prijs er van te vergelijken met de normale risicoverzekeringen die door TAF worden aangeboden. Want van deze prijsvechter verwacht je weer een scherpe prijs.

// Waarom een product afsluiten dat qua dekking en voorwaarden vrijwel niets toevoegt aan een gewone overlijdensrisicoverzekering? //

En dan is er iets merkwaardigs aan de hand: de alimentatieverzekering is wel een soort erfrente (er wordt een periodieke uitkering per maand verzekerd, alleen is dit een overlevingslijfrente), maar door deze contant te maken is deze goed vergelijkbaar met een normale annuïtair dalende risicoverzekering. Als je echter de premie voor de alimentatiepolis vergelijkt met die voor een annuïtair dalende verzekering met een verzekerd bedrag gelijk aan de contante waarde van de periodieke uitkering, blijkt deze voor een man in een gemiddeld geval meer dan 30 procent hoger uit te komen.

GEMISTE KANS

Heeft TAF een kwaliteitsslag gemaakt en de voorwaarden voor de consument fors verbeterd? Bestudering van de voorwaarden levert helaas niets op dat daar op duidt: in de voorwaarden vond ik niets over bijvoorbeeld de opbouw van een premie-depot, waardoor bij opzegging van de polis de teveel betaalde premie kunnen worden gerestitueerd. Ook wordt niet toegezegd dat een eventuele toekomstige premieverlaging ook voor bestaande polishouders zal gelden. Nee integendeel: in de voorwaarden staat zelfs dat “indien een begunstigde overlijdt vóórdat een uitkering, waarvoor hij is aangewezen, opeisbaar wordt, gaat zijn recht niet over op zijn erfgenaam

of rechtverkrijgende”. Dat hoort uiteraard bij een overlevingsrente maar betekent wel minder dekking dan bij een gewone dalende risicoverzekering. En over indexering van de uitkering wordt helemaal niets vermeld en dat terwijl dat toch een belangrijk element is van een alimentatieverplichting en de Goudse daar al wél iets mee deed. De laatste tien jaar was de verplichte indexatie gemiddeld bijna 2,5% per jaar! Het is zonder meer een gemiste kans dat hier niet op is ingespeeld.

HOGERE STERFTEKANS

Waarom is die hogere premie dan nodig? Heeft het te maken met de hogere uitkeringskosten verbonden aan een overlevingsrente of is dit omdat de sterftekansen voor gescheiden mensen hoger zijn? Het eerste kan nooit zo'n groot verschil rechtvaardigen en daarom heb ik het als actuaire in de hogere sterftekansen gezocht. En terecht: het RIVM heeft hierover nog recentelijk in het Nationaal Kompas Volksgezondheid gepubliceerd: gescheiden mannen van 50 leven gemiddeld ongeveer vier jaar korter dan gehuwde mannen. Dus dat blijkt inderdaad de verklaring te zijn. Dan nog even de proef op de som voor de vrouwen, want daar zou het verschil kleiner moeten zijn, omdat het RIVM daarvan aangeeft dat gescheiden vrouwen ‘slechts’ twee jaar korter leven dan gehuwde vrouwen. En inderdaad; de premie voor vrouwen blijkt maar circa 10 hoger hoger. Een kwestie van goede research dus door de verzekeraar hierachter: de vaak verguisde Quantum Leben. Ere wie ere toekomt.

Maar nu wordt het voor diezelfde verzekeraar toch weer link: waarom zou je de Alimentatie Polis afsluiten als deze zoveel duurder is en qua dekking en voorwaarden vrijwel niets toevoegt aan een gewone overlijdensrisicoverzekering? Want zover mij bekend is er nog geen aanbieder – ook TAF niet – die bij de premieberekening rekening houdt met de burgerlijke staat. Is dit een voorschot op toekomstige differentiatie? ■

PRODUCT MOET ECHT IETS TOEVOEGEN

Het is altijd toe te juichen als er nieuwe producten worden geïntroduceerd, maar ze moeten wel echt iets toevoegen. Bovendien is het de vraag of van dit product veel polissen zullen worden verkocht. De historie zou zich wel weer eens kunnen herhalen; ruim tien jaar geleden is een vergelijkbaar product van de Goudse een stille dood gestorven. Het is voor TAF te vrezen dat deskundige adviseurs door het label heen prikken en een gewone overlijdensrisicoverzekering adviseren, desnoods met enige overdekking. Of zal de AFM dan betogen dat alleen een exacte dekking is toegestaan, zelfs als dat tot een hogere premie leidt?